

Schriftelijke vragen aan het college van B&W van Voerendaal

Onderwerp: Oorzaken van het meerjarig begrotingstekort

Geacht college,

In de Begroting 2025 en de Meerjarenraming 2026–2028 heeft het college meermaals verwezen naar een forse daling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds als voornaamste oorzaak van de dreigende tekorten vanaf 2026. Deze lijn is jarenlang volgehouden door verantwoordelijk wethouder Ruud Braun in zowel begrotingsdocumenten, raadsinformatiebrieven, commissievergaderingen als raadsvergaderingen.

Echter, in de themabijeenkomst van afgelopen week is aangegeven dat voornamelijk keuzes van DV, CDA en PvdA in belangrijke mate bij hebben gedragen aan het ontstane structurele tekort. Dit roept serieuze vragen op over de consistentie van het college in haar communicatie richting raad en inwoners. Het voortdurend benadrukken van externe oorzaken roept de vraag op in hoeverre het college zijn eigen rol en verantwoordelijkheid voldoende onderkent.

Daarom stellen wij u de volgende schriftelijke vragen:

1. **Kan het college aangeven waarom de daling van de algemene uitkering zo nadrukkelijk en herhaaldelijk als hoofdreden wordt genoemd?**
Acht het college het verdedigbaar dat jarenlang is volstaan met het verwijzen naar het rijk, terwijl het eigen aandeel in de tekorten inmiddels onmiskenbaar blijkt?
2. **Hoe verhoudt de eigen inschatting van een structureel tekort van ongeveer € 2 miljoen zich tot interne beleidsbesluiten, en is hiervan een financiële uitsplitsing beschikbaar?**
3. **Kan het college een overzicht geven van alle investeringsbesluiten en beleidskeuzes (sinds 2020 en die wat genoemd zijn in de themabijeenkomst) die geleid hebben tot een toename van de structurele lasten vanaf 2026, inclusief de verwachte kapitaallasten per besluit?**
4. **Hoe beoordeelt het college de spanning tussen de in begrotingen opgenomen speerpunten en de structurele financiële ruimte waarover de raad werd geïnformeerd?**
5. **Is het college van mening dat het de gemeenteraad tijdig en volledig heeft geïnformeerd over de structurele gevolgen van deze keuzes, waaronder stijgende rente- en afschrijvingslasten, vóórdat de raad deze besluiten nam?**
6. **Waarom zijn bij investeringsvoorstellen in het verleden geen expliciete doorrekeningen opgenomen van de structurele financiële impact op de meerjarenraming, in het bijzonder met betrekking tot het zogenaamde 'ravijnjaar 2026'?**
7. **Erkent het college dat de noodzaak voor Zero Based Begroten het gevolg is van een eerdere begrotingssystematiek waarbij structurele lasten onvoldoende zichtbaar en onderbouwd waren?**
8. **Is het college bereid om bij toekomstige investeringsvoorstellen een heldere en volledige doorrekening te verstrekken van de structurele lasten en de gevolgen voor de financiële kengetallen en meerjarenbegroting?**

9. **Hoe beoordeelt het college de eigen verantwoordelijkheid versus die van de raad in het ontstaan van het tekort**, en vindt het college dat de raad voldoende in positie is gebracht om tijdig te sturen op structurele effecten?
10. **Is het college op de hoogte van de wijze waarop de raad geïnformeerd wenst te worden** over de korte- en langetermijnpact van uitgavenbesluiten?
11. Zo ja, **op welke wijze wordt hier momenteel invulling aan gegeven en acht het college deze informatievoorziening toereikend?**
12. **Is het college zich ervan bewust welke verklaringen zij in eerdere raadsinformatie en commissie- en raadsvergaderingen heeft gegeven** over de financiële ruimte voor voorgestelde uitgaven?
13. Is hiervan een overzicht beschikbaar, of is het college bereid dat alsnog aan te leveren?
14. **Hoe verklaart het college deze tegenstrijdige verklaringen**, waarbij eerdere communicatie richting raad en inwoners over de tekorten grotendeels is toegeschreven aan het rijk, terwijl in de themabijeenkomst de door het college voorgestelde besluiten van de raad zélf als oorzaak werd gepresenteerd?
15. **Acht het college deze verklaringen onderling consistent**, of moet worden geconcludeerd dat de eerdere inschattingen van het college onvolledig of onjuist waren?
16. **Erkent het college dat het onvoldoende onderbouwen van structurele effecten in begrotingen en raadsbesluiten van vóór 2025 heeft bijgedragen aan het beperkte handelingsperspectief van de raad**, met name in aanloop naar het verkiezingsjaar 2026?

Tot slot

De beantwoording van deze vragen is essentieel voor het herstellen van vertrouwen in de onderbouwing van financiële keuzes. Graag zien we ieder antwoord ook toegelicht met argumenten dan wel voorbeelden. Transparantie over het verleden is cruciaal om gezamenlijk tot structureel houdbare keuzes te komen.

Met vriendelijke groet,

D66 Voerendaal
Ruud Keijbets

Fractie Keulen
Wim Keulen

Voerendaal actief
Raimond Franssen
Boris Zinzen

VVD Voerendaal
Sebastiaan Vliegen
Coen Faessen